

SHAMROCK

FINNISH-IRISH SOCIETY RY • 1/2016

BLOOMSDAY! // TALVI IRLANNISSA // PÄÄSIÄISKAPINA 1916

SISÄLLYS

Pääkirjoitus	2
Bloomsday 16. kesäkuuta.	3
Talvea paossa Irlannissa	5
Pääsiäiskapina Helsingissä	10

TOIMITUS

Päätoimittaja Matti Sovijärvi

Toimitussihteeri Seppo Nousiainen

Ulkoasu Elena Räsänen, Offsetpaino L. Tuovinen Ky

ILMOITUKSET

Seppo Nousiainen (seppo.nousiainen@welho.com)

ISSN 0783-6775

Offsetpaino L. Tuovinen Ky

Kuopio 2016

www.tuovinen.eu

KANNEN KUVA

An Irish Lad

Rathdrum, Co. of Wicklow, 2016

LIITY FINNISH-IRISH SOCIETY RY:N JÄSENEKSI!

LIITY JÄSENEKSI maksamalla jäsenmaksu (22 € talouden ensimmäiseltä jäseneltä, 10 € seuraavilta) tilillemme Nordea **FIB1 2001 1800 0192 29**.

Merkitse viesti-osaan "Jäsenmaksu 2016" ja maksaneiden nimet ja osoitteet. Voit myös lähettää nämä tiedot osoitteella info@finnish-irish.fi.

Jäsenetuina saat Shamrock-lehden neljä kertaa vuodessa, jäsenkirjeen, sähköpostitiedotteet sekä alennuksia seuran järjestämien tilaisuuksien kuten kurssien ja luentojen osallistumismaksuista ja konserttien pääsymaksuista.

JOIN FINNISH-IRISH SOCIETY RY

TO JOIN Finnish-Irish Society ry, please pay the membership fee to our account Nordea **FIB1 2001 1800 0192 29**. It is 22 € for the first member in a household, 10 € for the next ones. Please write the names of the members and their addresses in the transaction form, if possible, or send them to info@finnish-irish.fi.

With the membership fee you will get four issues of our magazine Shamrock, newsletters, email-newsletters, reductions of the tickets to the events arranged by Finnish-Irish Society and concert tickets.

MUUTOKSEN TUULIA

Jokseenkin tasan sata vuotta sitten joukko irlantilaisia idealisteja käynnisti prosessin, joka oli johtava Irlannin tasavallan syntyyn. Pääsiäiskapinana tunnettu mekkala oli alusta asti tuomittu epäonnistumaan vallankumouksena. Kiitos brittien julmuuden kapinan tukahduttamisvaiheessa prosessi johti ajan myötä Irlannin täyteen itsenäisyyteen.

Myös Suomi syntyi suunnilleen sata vuotta sitten, samantapaisten prosessien kautta. Muutamalla etujoukon jäsenellä oli rohkeutta asettaa suurta hallitsijavaltiota vastaan sotilaallisesti toivottomassa asemassa. Tässä vihje historian opinnäytettä suunnittelevalle: Suomen ja Irlannin itsenäistymisprosessien vertailu.

Näin suuria mullistuksia ei enää tarvita, jos osaamme vastata oman aikamme haasteisiin yhtä viisaasti kuin itsenäisyyshahmo sata vuotta sitten. Yksi tärkeimmistä velvollisuuksistamme on huolehtia kulttuurin asemasta. Kulttuurin saavutukset muokkaavat tulevaa paljon syvällisemmin kuin omaisuuksien luojien tai poliitikkojen teot.

Meillä Finnish-Irish Societyssä erityinen velvollisuutemme ja etuoikeutemme on edistää Irlannin kulttuurin tuntemusta ja asemaa täällä Pohjolassa. Jo lähipäivinä, kesäkuun kuudentena-toista, meillä on mahdollisuus kokea – taas kerran – Bloomsday, James Joycen Ulysses-kirjassaan kuvaama yksi hetki ja yksi paikka ihmisten historiassa. Kuvaus ulottuu kauas taakse- ja eteenkinpäin, tottakai, Joycen tapauksessa tuhansien, monentasoisten merkitysten kautta.

Toinen irlantilaisen kulttuurin juhla on perinteinen musiikkifestivaalimme syyskuun viimeisellä viikolla, jolloin Helsingin, Oulun ja monien muidenkin kaupunkien keskeiset huvihuoneistot täyttyvät irlantilaisesta musiikista. Olkaa mukana!

Muutoksen tuulet ovat käyneet myös Shamrock-lehden yli. Lehdellä on nyt uusi toimitus ja uudet tavoitteet. Tarkoituksenamme on olla irlantilaisen kulttuurin sanansaattaja Suomessa, tuoda Atlantin rantojen tuntoja ja tunnelmia tänne Pohjolaan.

MATTI SOVIJÄRVI
Päätoimittaja

WINDS OF CHANGE

Almost exactly one hundred years ago a group of Irish idealists started a process, at first as a mutiny in Dublin. It led to the birth of the Irish republic. This uproar, known as the Eastern Rising, was, as a revolution, doomed to fail straight from the beginning. Due to the cruelty of the British oppressors during the aftermath of the rising the result was a treaty which led, in fullness of time, to Irish independence.

Finland, too, was born during those tumultuous last months of the First World War in a process somewhat similar. A few members of the avant garde had the courage to take a stand against a superior power in a hopeless military situation - and sort the whole business out, so to speak. A hint for a history student: the comparison of the Irish and the Finnish independence processes would make a great thesis.

Changes of such momentousness are no longer necessary. But we have to solve the problems of our age as wisely as the men on independence movements a hundred years ago. Our primary duty is to take care of our cultural heritage – literature, music, theatre and visual arts. The achievements in culture are often more lasting and meaningful than those of tycoons or politicians.

We in the Finnish-Irish Society have the special duty and privilege to promote Irish culture here in the North of Europe. In just a few days we have the possibility of taking part in the events of the Bloomsday, the 16th of July. The day is of course the day of James Joyce's Ulysses, the city is Dublin. As so often with great literature, what we experience and are confronted with extends far beyond the present – in Joyce's great novel through thousands and often half hidden meanings.

Another great Irish event is our music festival in September and October. Many venues all over Finland, especially in Helsinki and in Oulu, are filled with Irish music. Do come along!

This magazine has also gone through changes during the spring months. We have now new people in charge of Shamrock, new goals and new ideas. Shamrock wants to be a messenger, making the feelings and achievements of the Irish culture accessible to Finnish readers.

MATTI SOVIJÄRVI
Editor

KAIKKIEN KIRJOJEN ÄITI

James Joycen asema kirjallisuuden ikuisena ja ylivermaisena kauhukakarana ei ole uhattu. Vuonna 1922 ilmestynyt pääteos, *Ulysses*, on edelleen maailman kirjallisuuden hienoimpia ja hankalimpia teoksia. Sitä eivät määritelmät sido. Shamrock tapasi Leevi Lehdon, jonka kymmenen vuotta kestänyt *Ulyssesin* käännöstyö valmistui jokunen vuosi sitten.

Ulysses, englantilainen versio *Odysseus*-nimestä, on käännetty suomeksi kahdesti. Ensimmäisen suurtyön teki Pentti Saarikoski 1960-luvulla, toisen Leevi Lehto tämän vuosituhannen ensimmäisinä vuosina, käännös ilmestyi 2012. Tämän päivän vastasyntyneillä ja nyt suunnitelmassa olevilla tulevilla polvilla on siis 50 tai 60 vuotta aikaa saada seuraava käännös valmiiksi. Tämä kirja käännetään ilmeisesti aina kahden sukupolven tarpeisiin kerrallaan, eikä turhaan.

Kymmenien eri kielisten käännösten lisäksi *Ulysses* on synnyttänyt valtavan selitysten virran, jossa kirjaa, sen niin sanotusti oikeaa sisältöä ja jopa päähenkilöiden suhteita on pohdittu niin ja näin päin, siitä huolimatta, että hahmot ovat nimenomaan fiktiivisiä, vain sanoina eläviä. Leevi Lehto varoittaakin ryhtymästä pohtimaan esimerkiksi sitä, minkälaiset herra ja rouva Bloomin suhteet oikeasti ovat. Vaikka niin sanotusti oikean merkityksen etsiminen on turhaa, selitykset ja kääntäjien kommentit ovat aivan välttämättömiä, sillä kukaan meistä tavallisista lukijoista ei ole kaikkietävä. Eivät kääntäjäkään ole, mutta hyvä, erinomainen editio – kuten Leevi Lehdon – avaa monta ikkunaa, joita ilman asiantuntevia kommentteja ei edes huomaisi.

Ulyssesin kääntäminen oli kymmenen vuoden urakka. Leevi Lehto sanoo, että James Joycen kuvitteleva lukija oli kaikkietävä ja kaiken osaava – mikä ei yhtään helpottanut kääntäjän asemaa.

Kirjan tapahtumat, jos niin voi sanoa, sattuvat yhden päivän, kesäkuun kuudennentoista vuonna 1904, aikana Dublinissa, Leopold Bloom -nimisen miehen tapahtumahorisontissa ja muutamassa muussa ulottuvuudessa. Tuosta kesäkuun päivästä on tullut kansainvälisestäikin Bloomsday, jota vietetään paitsi Dublinissa, myös jokseenkin kaikkialla muualla maailmassa, myös Helsingissä. Kyseessä voi olla jonkinlainen speaktaakkeli, näytelmällinen esitys tai sitten ihan vain kirjan lukemista hartaille kuulijoille. Dublinissa tietysti järjestetään kävelyitä Bloomin maisemissa, ihan päivämääristä riippumatta.

– Bloomsday sopii hyvin vietettäväksi muun muassa siksi, että James Joyce ei todellakaan ollut vaatimaton mies. Hän halusi laittaa tähän kirjaan kaiken, tehdä siitä kirjallisuuden tutkijoille ikuisen selitysten kohteen, itsensä ikuistamiseksi, Leevi Lehto sanoo.

– Tai oikeastaan voisi sanoa, että Joyce halusi laittaa kirjaan kaiken ja enemmän, lukijaparkaa lainkaan ajattelemta, avata kaiken menneen ja tulevaakin uudelleen ja uudelleen.

Lehto toteaa, että taustalla on pitkä eurooppalaisuuden perinne - siinä ei ole sattumaa, että Ulysses noudattaa tavallaan samaa rakennetta kuin ensimmäinen eurooppalainen suurteos, kaima Odysseus.

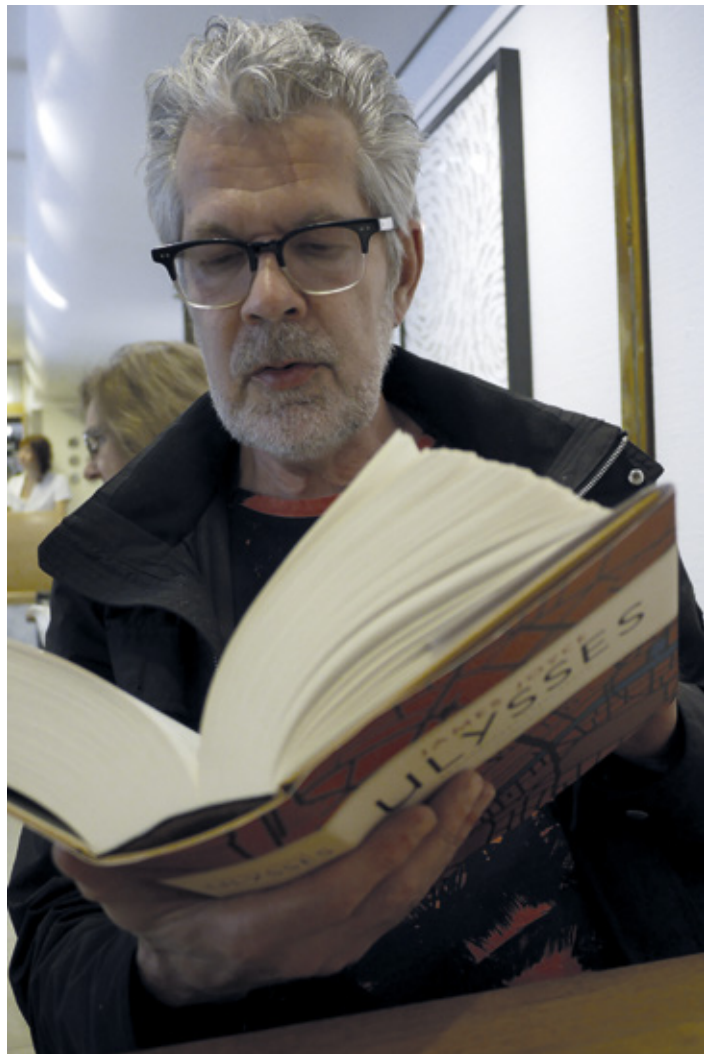
– Myös juutalaisuudella on vahva roolinsa kirjassa, mutta kirja on paljolti sanallista akrobatiaa, kertomisen iloa, mikä on aiheuttanut paljon päänsivaa kääntäjälle. Olen joutunut kehittämään uusia sanoja, jotta olen saanut siirrettyä Joycen merkityksiä suomen kielelle.

Lehto korostaa, että kirja on hyvin poliittinen, mutta ei tietenkään puoluepoliittinen edes aikansa kontekstissa. Pikemminkin kyse on irlantilaisten suhteesta britteihin, katoliseen kirkkoon, aikansa instituutioon. Hän sanookin, että kunnon kirjailijan ja kunnon irlantilaisen tavoin Joyce vastustaa brittien ylivaltaa – ja sen vastustamista.

– Ei ole mitään yhtä tapaa, jolla Ulysses pitäisi lukea. Sen voi lukea etuperin ja takaperin ja ihan miten tahansa. Yksi on kuitenkin selvää, on oltava nöyrä teoksen edessä.

Joka tapauksessa Ulysses kannattaa ostaa omaan kirjahyllyyn, sillä ihan välttämättä yhtään ainutta muuta kirjaa ei tarvita, tämä yksi riittää. Ulyssesissa on riittävästi luettavaa pitkänkin elämän tielle – yli 800 sivua, sisäisten viitteiden määrällä kerrottuna kymmeniä tuhansia. Pentti Saarikosken kääntämä, Tammen Keltaisen kirjaston laitos vuodelta 1964 tarvitsi vain 700 sivua, mutta sen kirjasin onkin pieni ja sivut tiheään ladottu. Hyvä se on sekin käännös. Missään tapauksessa ei kannata ryhtyä uurastamaan kirjaa ilman hyviä kommentteja, ellei sitten satu olemaan kaikkietävä.

Joycen kirjassa ovat kaikki tyylit, siihenastiset, jokseenkin kaikki mahdolliset asiat ja sisäänrakennettu johdatus kaikkeen mahdolliseen edeltävään kirjallisuuteen. Joyce nimittäin todella kirjoitti kaikkietävälle lukijalle.

Leevi Lehto korostaa, ettei ole mitään yhtä tapaa lukea Ulyssesta, jokainen kehittäköön omansa, oli se sitten vaikka lopusta alkuun.

BLOOMSDAY AT O'MALLEYS 16.6. AT 1800 HOURS.

A performed reading of extracts
will take place on 16 June Bloomsday.

James Joyce once said that *"There isn't a serious word in it"*. On the anniversary of the 1916 Rising Irish actor Frank Boyle along with others Finnish and Irish will be taking a look at Joyce's wonderful satire of the nationalist movements and individuals particularly from the point of view of Barney Kiernan's Pub and the Cyclops chapter of Ulysses.

Croagh Patrick, ystävien kesken The Reek, tällä kertaa ilman huipun lumipeitettä. Kaikki ympärillä on vihreää vuodenajasta riippumatta.

VIHREÄ TALVI

ENSIMMÄINEN OSA

Teksti ja kuvat Matti Sovijärvi

Talvi Irlannissa? Useimpien tuttaviemme mielestä olimme umpihulluja, lähteä nyt keskuslämmitetystä Suomesta myrskyyn ja sateeseen, kylmään ja kosteaan. Irlannin talvi osoittautui kuitenkin vihreäksi, viehättäväksi ja valloittavaksi.

Koko retki vei muutamaa päivää vaille kolme kuukautta: laivalla Saksaan, autolla Hollantiin, laivalla eteläiseen Englantiin, autolla Walesiin, lautalla Irlantiin. Tulimme toista tietä takaisin omalle maallemme: lautalla Pohjois-Irlannista etelä-Skotlantiin, Newcastlesta lautalla Amsterdamiin, sitten Kööpenhaminaan, Tukholmaan ja Helsinkiin, tammikuun alusta maaliskuun lopulle. Kilometrejä kertyi noin 8 500, suurin osa vasemmalla puolella.

Autolla, omalla Volvolla, liikkuminen oli itsestään selvä valinta jo suunnitteluvaiheessa. Mukaan piti saada kaikenlaista lentokoneeseen huonosti sopivaa kuten golfbägi, sähkölämmitin, kumisaappaat ja -takit, lämpimiä vaatteita sisä- ja ulkokäyttöön, viitisenkymmentä kirjaa. Kaikki mahtui mukaan, sovitellen. Kokeneina Euroopan-matkaajina osasimme pakata matkajaksoilla tarvittavan omiin pieniin matkalaukkuihinsa, perillä tarvittava isoihin. Takaisin tullessa mukana oli ruokia, viskejä, hieman olutta ja turvetta tulevan talven Suomen-iltoihin. Takantäytettä Irlannista Suomeen!

Lunta näimme matkan aikana usein, mutta vain vuorilla, kaukana kengistämme. Vain kerran, yhden solan ylityksessä Leenaun luona (Galwaysta pohjoiseen) tiellä oli selvästi loskaa, mutta siinä kaikki. Ihana, vihreä talvi.

Myrskyjä oli varsinkin tammikuussa, mutta ei sellaisia, joiden kanssa ei olisi voinut elää. Yhden yön nukuin Louisburghissa kovin huonosti, kun tuuli ulvoi talomme katto-rakenteissa niin, että pelkäsin herääväni taivasalla. Samanlaista ujellusta olin kuullut aiemmin yrittäessäni nukkua myrskyn keskellä purjeveneessä, mutta en koskaan talon sisällä.

MATKAN RUNKO

Autolaiva: Helsinki-Travemünde, Volvolla Hollantiin. Lautta Hoek van Holland - Harwich, Englanti.
Autolla Harwich-Fishguard, Wales.
Lautta Fishguard-Rosslare, Irlanti.
Volvolla vajaan 5 000 kilometriä ympäri Irlannin. Takaisin lautalla Larnesta, Pohjois-Irlannista Cairnryaniin, Skotlantiin.
Sitten autolla Newcastleen.
Lautta Newcastle-Ijmuiden, Hollanti.
Autolla Kööpenhaminaan, Tukholmaan ja lautalla Helsinkiin. Pikkuista vaille kolme kuukautta tammikuun alusta maaliskuun loppuun, 8 500 kilometriä, ei lunta eikä pakkasta.

The Reek, tällä kertaa lumisena. Vuori hallitsee maisemaa kauas. Vuorelle pitää kiivetä katumaan syntejään, jos tuntee sen tarpeelliseksi, heinäkuussa. Vuoren juurella sijaitseva minipanimo Mescan tarjoaa toisenlaista lohtua. Näistä valitsisin Mescanin Red Tripelin.

Aamulla katto oli paikallaan, mutta meri ei. Edellisiltana Atlantti oli noin puolen kilometrin päässä, näkyvissä peltojen takana, aamulla se oli melkein takapihallamme. Kun tuuli taas päivän mittaan tyyntyi, merikin siirtyi kiireettä omalle paikalleen.

Irlannissa oli talvella yllättävän lämmintä, usein päivisin reilut kymmenen astetta, viisi ainakin, öisin ilmeisesti vähemmän, mutta sehän ei meitä häirinnyt. Olemme siinä iässä, jossa kolmas olut maistuu oman takkatulen ääressä ihan yhtä hyvältä kuin kapakassa.

Toinen yllätys olivat jatkuvat yllätykset. Aurinko paistoi, oli tyyntä ja kaunista, puoli tuntia. Sitten ylitsemme vaelsi minikokoinen matalapaine, ravisti pilvensä kuiviksi ja jatkoi matkaansa tehdäkseen tilaa uudelle korkeapaineelle, auringolle ja taivaan sinelle. Kaikki säät kahden

tunnin sisään eikä minkäänlaista tietoa jatkosta.

Säiden ennustaminen onkin Irlannissa mahdollittoman helppoa: huomenna, ylihuomenna ja sen jälkeenkin on vaihtelevaa säätä ja tuulta, lämpötila kymmenen tienoilla, siis lokakuusta huhtikuuhun tai viidentoista paikkeilla, jos sattuu olemaan kesä. Kustannusten säästämiseksi ennusteet tehdään kerralla vuodeksi, kerrotaan.

Vaikka monissa puissa tai pensaissa ei ollut enää eikä vielä lehtiä, Irlanti oli todellakin ihmeellisen vihreä. Lehtensä säilyttäviä lajeja on joka tapauksessa sadoittain, ruoho aina vihreää paitsi aidan toisella, myös tällä puolella. Jo helmikuussa teitten pientareilla kasvoi narsisseja ja muita kukkia sadan metrin pätkällä suuren suomalaisen kukkakaupan kuukauden myynnin verran.

Koko saari on vihreä myös silloin, kun Suomessa kaikki kasvillisuus on metristen hankien alla. Ainoita poikkeuksia ovat Irlannin korkeimmat vuorenhuiput, 500 metristä ylöspäin – eikä niille ole pakko kiivetä. Talvi 2015-16 oli paikallisten mukaan erityisen kylmä ja tuulinen, mutta meille suomalainen syys- tai lokakuu.

IRLANTI HALTUUN

Talvisen matkan rungon muodosti kolme irlantilaista taloa: ensimmäinen länsirannikolla Louisburghissa, toinen etelässä Clonakiltyn vieressä ja kolmas Wicklow'n vuorilla, paikassa nimeltä Glenmalure, joka on Glendaloughin ja Rathdrumin välissä, eikä oikeastaan missään paitsi vuorten syleilyssä.

Louisburgh on viehättävä kylä tai ehkä juuri ja juuri town, city ei missään tapauk-

sessä. Yksi pääkatu, kaksi kirkkoa, kolme kauppaa ja neljä pubia. Niistä neljästä MacNamarasta tuli suosikkimme, tulen vuoksi. Ihana, hehkuva kamiina täynnä hehkuvaa turvetta, lasseissa kylmäkököä olutta ja juuri sopivan lämmin tunnelma, musiikkia viikonloppuisin. Irlantilaisilla on hienot käytöstavat: jos olin pubissa seuranaiseni kanssa saimme olla omassa oloissamme. Jos taas olin yksin, pääsin heti kuvaamaan Suomen talvea, perustelemaan kantaani Euroopan Unioniin, kertomaan mitä ihmettä teen Irlannissa siihen aikaan vuotta, kannatanko Liverpoolia vai ManUa ja miksi tulin juuri Louisburghiin?

Viimeiseen kysymykseen voin vastata tässäkin. Tavoitteemme oli talven mittaan perehtyä Irlantiin sekä leveästi että syvästi, siksi valitsimme internetin puutteellisten tietojen perusteella kodeiksemme kolme taloa eri puolilta Irlantia. Ehtoja oli monta: piti olla wifi, vierashuone ja kaksi toilettia, mielellään kaksi kylpyhuonettakin, ei rappusia, ei paljoa ainakaan ja hinnankin piti olla kohtuullinen. Netti toi näytölle ensimmäisenä ehdot täyttävän talon nimeltä Corn Crake, itseksään vihreällä pihalla seisovan, naapurittoman, hienosti puolen kilometrin päässä Atlantista, vahingossa kilometrin päässä Louisburghin pääkadusta. Valitsimme Corn Craken, siis ruisrääkän, emme Louisburghia, joka tuli kaupan päälle.

Kevät on tulossa, narsisseja ja Pääsiäiskapinan satavuotisjuhlustoutia. Keväällä 2016 Pääsiäiskapina oli läsnä kaikkialla, ei vain erikoisoluissa. Dublinissa oli mahtavia näyttelyitä, julkaistiin kirjoja, lehdistä tehtiin erikoisnumeroita ja niiden liitteinä näköispainoksia sadan vuoden takaisista.

Jos länsi-Irlannin rantojen autius ei riitä, voi lähteä Inishturkin saarelle, mutta vain ilman autoa. Vuokraemäntämmekin asui saarella ja pahoitteli, ettei voinut tulla tervehtimään meitä saapuessamme, venevuorot kun oli peruutettu tuulen takia. Niin kävi kuulemma yhtenä.

Tähän loppuu tie 335, Roonaghiin. Laiturilta pääsee, jos sää sallii, Claren ja Inishturkin saarille, ei autoja. Inishturk on vajaan tunnin päässä, suoraan ulkona Atlantin sylissä. Saarella asutaan pysyvästi. Clare on melkein mannermaata, 20 minuuttia.

VASEMMALLA PUOLELLA

Ajaminen vasemmalla on aika helppoa, sen tiesin kokemuksesta. Isoilla teillä ja kaupungeissa ei kerta kaikkiaan tee mieli mennä väärälle puolelle, siellä on jo joku, tulossa vastaan. Aluksi liikenneympyrät tuntuvat oudoilta, mutta niihin tottuu. Kaistamerkittömät pikkutiet ja isot parkkialueet ovat ongelmallisia, refleksiliikkeet vievät välillä väärään.

Nyt ajamista helpotti erityisesti se, että alla oli oma, tuttu auto, jossa kaikki toimi. Vuokra-autolla vasemmalla ajettaessa pitää opetella säätimien uudet paikat, taustapeilikin on vasemmalla ylhäällä eikä oikealla. Lisäksi auton ulkomittojen jakauma on uusi: autoa onkin vasemmalla paljon enemmän kuin Suomessa. Ajolinjat pitää siis ajatella uudelleen.

Irlannin tiet ovat oikein hyviä ja oikein huonoja. Moottoritiet ovat mainioita, monet maaseudun pikkutiet jopa surkeassa kunnossa. Vaikka Volvo toimi kuin enkeli myös huonoilla teillä, yhden renkaan menetimme, raaka repeämä. Onneksemme sinä päivänä olimme pikkukaupungissa, jossa oli ripeä rengasliike.

Kaistaleemme merta oli nähtävissä Corn Craken ihanan ison keittiön ikkunasta, mutta päämaisema oli the Reek, Pyhän Patrickin pyhä vuori muutaman kilometrin päässä. Se hallitsi maisemaamme äärimmäisen miellyttävällä tavalla; oli joka kerta iso ilo katsoa ulos itään aukeavista ikkunoista. Vuori muuttui sään muuttuessa, välillä se oli harmaa ja melkein uhkaava, välillä sen huippu hehkui auringossa lumisena ja valkoisena vasten sinistä taivasta. Keittiöstä näkyi vain rannattoman Atlantin kaistale.

Jokainen netin seurustelupalstoilla seikkaillut tietää, että sanoilla voidaan kertoa ihmisestä kovin vähän. Jokainenhan voi sanoa olevansa huumorintajuinen, mutta se ei käy ilmi, että toinen nauraa väärille jutuille, väärissä kohdissa ja on aamulla hapan. Sama koskee taloja. Perustiedot kertovat jotakin, mutta sittenkin vähän. Talon fiilis käy ilmi vasta paikan päällä.

Corn Crakesta voi sanoa paljon, hyvää ja huonoa, ihan minkä haluaa nostaa esille. Upeiden näkymien, väljyyden, kahden aika mainion kylpyhuoneen ja hienosti toimivan keskuslämmityksen rinnalla jo 1950-luvulla jousituksensa hukanneet sohvav, tylsät keittiöveitset ja surkeasti toimiva televisio olivat aika pieni harmi. Menisinkö uudestaan? Todella mielelläni, mutta ottaisinkin pari hyvää keittiöveistä mukaani.

TODELLISET MAISEMAT

Lounaisen Irlannin turistihoukute on Ring of Kerry, mahtavaksi mainostettu maisematie. Todellisuudessa pohjoinen tarjoaa paljon hienommat näkymät, etenkin Galwayn tuolla puolla. R59 on tie, joka tekee lenkin länteen Clifden-nimisen pikkukaupungin kautta, Galwaysta luoteeseen. Sekin on kaunis tie, maisemilla siunattu, mutta aika vaisu verrattuna tiehen R344, joka oikaisee tuon lenkin, vuorten syleilyssä, Connemaran kansallispuiston ja Lough Inaghin itäpuolella. Reitti on suora, kilometrejä säästy, mutta aikaa ei. Tie on pieni ja kapea, maisemat pysäyttäviä, uudelleen ja uudelleen. Kuulu Ring of Kerry, sinut on tarkoitettu turisteille.

Länsirannikon Leenaun kaupungin asukkailla on luultavasti maailman kauneimmat sisäntulot. Länneä voi tulla mereltä, pitkän, pitkän lahden pohjukkaan tai tuota ylämainittua R59-tietä. Pohjoinen suunta on aivan erityisen hieno, nyt tie on R335, joka on kaunis kuin korkealla kaarteleva kotka – ja täynnä vapaasti kulkevia lampaita, jotka osaavat toki kohteliaasti väistää autoja, jos niille antaa riittävästi aikaa. Toisella puolel-

MacNamaras, suosikkipaikkamme Louisburghissa, täynnä ystävällisiä ihmisiä, mutta se on Irlannissa aika tavallista. Tässäkään pubissa ei tarvitse istua yksin, jos ei tahdo.

la meri, toisella vuoret, edessä lampaat: mitä enempää voi toivoa? Ehkä tiehen metrin lisää leveyttä? Mutta onhan aika mahtavaa, kun ajotien ali virtaa vuorilta kymmeniä puroja Atlantiin, ja jokaista puroa voi seurata ylöspäin katsellaan kilometrejä, sillä vaikka itse puro ei näkyisikään, huimat putoukset näkyvät. Ei yhtään puuta maisemaa haittaamassa!

Louisburghissa R335 kääntyy itään, kulkee pitkin Atlantin rannikkoa. Tien itäisen päätepiste on Westport, terhakka kauppaupunki, sek in pitkälle rannikon sisään ulottuvan lahden pohjukassa, sympaattinen kuin mikä.

Tuon tien helmi on iso vaaleanpunainen talo Croagh Patrickin, siis sen pyhän vuoren, the Reekin, juurella. Talossa on tarjolla kalaa ja muita mereneläviä, muutama tunti aikaisemmin vierestä pyydettyjä. Ravintolan nimi on yksinkertaisesti Tavern ja se on luultavasti paras kalaravintola, missä olen muutaman vuosikymmenen mittaisen elämäni aikana käynyt. Kallis se ei ole, mutta ei halpakaan. Kuusi lähiosteria saa reilulla kymppillä, huikean kermaisen chowderin, kalakeiton, vähän edullisemmin. Jos saattuu ajamaan Westportista länteen ja Louisburgista itään, tämän talon kohdalla kannattaa pysähtyä. Jos ette usko, lukekaa arvioni Tripadvisorista!

Länsi-Euroopan paras kalaravintola? Jos nyt sattuisi ajelemaan Westportista länteen, Tavernin kohdalla kannattaa pysähtyä. Niin teimme mekin, monta kertaa.

Leenanen eli Leenaun sisääntulotieltä, talven kylmimpänä päivänä. Mittasuhteita on vaikea yhtä vaikea hahmottaa kuvasta kuin todellisuudessa. Korkeimmalle huipulle on joka tapauksessa kilometrejä.

**IRLANNIN TALVI JATKUU
SHAMROCKIN SYKSYN NUMEROISSA.**

PÄÄSIÄISKAPINASTA TASAN SATA VUOTTA

Pääsiäisenä 1916 Dublinissa yritettiin valkumousta. Seitsemän rohkeaa irlantilaista muodosti väliaikaisen hallituksen, antoi itsenäisyysjulistuksen, käynnisti kapinan ja sai surkeasti turpiinsa vain viikossa. Tästä käynnistyi prosessi, joka kuudessa vuodessa, kahden sodan jälkeen, johti Irlannin itsenäistymiseen.

Itse asiassa kapinallisilla ei ollut toivoakaan menestyksestä, brittiarmeija oli sekä aseistukseltaan että määrällisesti täysin ylivoimainen. Kapinalla oli vähän kannattajia, sillä irlantilaiset eivät vielä 1916 itsenäisyyttä tosissaan tahtoneet. Itse asiassa melkoinen joukko irlantilaisia taisteli Britannian joukoissa saksalaisia vastaan ensimmäisen maailmansodan rintamilla. Mutta kapinan raaka kukistaminen ja seitsemän väliaikaisen hallituksen jäsenen – ja yhdeksän muun ihmisen – teloittaminen käänsi mielet Irlannissa.

Kapinan kukistamiseen liittyi myös toinen itsenäistymisen itu. Britit siirsivät pari tuhatta kapinalliseksi arvioimaansa irlantilaista keskitysleireille, lähinnä Walesiin. Niistä leireistä muodostui Irlannin itsenäisyyden korkeakoulu – ja itsenäisyysmieliset irlantilaiset oppivat tuntemaan toisensa,

Tasan sata vuotta Pääsiäiskapinan jälkeen Irlannin itsenäisyyden alkuhetkeä juhliittiin näyttävästi myös Helsingissä, ravintola O'Malleysissa, kuinkas muutenkaan. Mukana oli puheita, teatteria, musiikkia, viisaita sanoja sadan vuoden takaisista tapahtumista ja nykyhetkestä. Ohjelman piti kestää kaksi tuntia, se kesti kolme ja puoli. Osaselitys olivat jatkuvasti raikuvat aplodit.

Illan isäntä ja sisällön luoja Frank Boyle aloitti tilaisuuden lukemalla meille Pääsiäiskapinan aloittaneen itsenäisyysjulistuksen, yhtä vakavalla päätöksellä kuin Patrick Pearse, tekstin kirjoittaja, sata vuotta aikaisemmin. Jim Whelan, Mal Fay ja monet muut osallistuivat esityksiin lauluin, runoin ja esittämiensä roolihahmojen kautta. Tapio Liinoja sai kunnian esittää sitä ainutta suomalaista, joka osallistui kapinaan – osaamatta sanaakaan kumpaakaan paikallisista kielistä. Suurlähettiläs Colm Ó Floinn toi tilaisuuteen Irlannin valtion arvovalan.

Pääsiäiskapinasta oli kulunut 50 vuotta vuonna 1966. IRA, Irish Republican Army oli tuolloin voimissaan ja voimiaan se myös käytti räjäyttämällä Dublinin keskustassa silloin olleen amiraali Nelsonin

pylvään ja patsaan kirjaimellisesti taivaan tuuliin. Vaikka Pääsiäiskapinan päänäyttämö, Dublinin postitalo oli aivan vieressä, itse kapinan aikana Nelson ei saanut naarmuakaan.

Pylvään ja patsaan olemassaolon oikeudesta oli käyty ankaraa keskustelua Irlannissa itsenäistymisestä asti, mutta rakennelman virallinen hävittäminen osoitautui juridisista syistä vaikeaksi. Kun Pääsiäiskapinasta oli kulunut 50 vuotta, IRA, luultavimmin, yksikertaisesti räjäytti patsaan. Vaikka räjähdys voima oli melkoinen, lähiympäristö säilyi vaurioitta, ammattimiehiä asialla. Poliisilla oli suuria vaikeuksia löytää syyllisiä tapahtumaan, Nelsonin hävittäminen oli kovin monen mielestä vain paikallaan.

Pylväsosasta jäi kuitenkin jonkinmoinen pala pystyyn. Sen Irlannin armeija tuhosi lopullisesti vähän myöhemmin, aiheuttaen vahinkoa ympäristössä. Tilalle pystytettiin 2003 The Spire of Dublin, kolme kertaa Nelsonia korkeampi, elegantti metallipiikki – joka sai pian lempinimen "stiletto in the ghetto". Satavuotisjuhliissa Dublinin muistomerkit saivat olla rauhassa.

Samuli Karjalainen ja Markku Lauren

Malcolm Fay

James Whelan

HISTORIAA, MUSIIKKIA, TEATTERIA, VIISAITA PUHEITA: PÄÄSIÄISKAPINAN SATAVUOTISJUHLAT HELSINGISSÄ, O'MALLEY'S-RAVINTOLASSA.

Suurlähettiläs Colm Ó Floinn

Caoimh Kett, suurlähetystö

Frank Boyle ja Tapio Liinoja

FINNISH-IRISH SOCIETY RY

Puustellinrinne 3 A 8, 00410 Helsinki
Y 0797582-0
Nordea FI81 2001 1800 0192 29
E-mail: info@finnish-irish.fi
www.finnish-irish.fi

OSASTOT/BRANCHES

Jyväskylä

Pj./Chair: Timo Hautala
Lehtorannantie 10 B 29, 40520 Jyväskylä
Puh./Tel. 040 541 8645

Kuopio

Pj./Chair: Eila Kumpulainen
Telakkakuja 3 B 10, 70100 Kuopio
Puh./Tel. 040 585 4528

Oulu

Pj./Chair: Markus Lampela
Oivantie 7, 90580 Oulu
Puh./Tel. 040 417 6414

Pori

Pj./Chair: Vesa Turvanen
Työmiehenkatu 1 as. 1, 26100 Pori
Puh./Tel. 044 572 4392

Tampere

Pj./Chair: Sirpa Saari
Hampulankatu 23 B 7, 33730 Tampere
Puh./Tel. 045 6797 839
sirpa.saari73@luukku.com

Turku

Pj./Chair: Kari Heikkinen
Isännänkatu 13 D 45, 20780 KAARINA
www.finnish-irish-turku.net

Ääneseutu

Pj./Chair: Pasi Peuranen
Vesakkotie 12, 44150 Äänekoski
Puh./Tel. 050 587 5371

JOHTOKUNTA 2016 / COMMITTEE 2016

Puheenjohtaja/Chairperson

Paula Uitto

Varapuheenjohtaja/Vice-chairman

Seppo Nousiainen

Jäsenet/Members

Tea Byholm
Malcom Fay
Heli Gäsman
Rolf Johansson
Otso Nykänen
Matti Sovijärvi
Tarja Väyrynen
James Whelan

NAUTI KESÄSTÄ TYYLILLÄ. UUDISTUNUT VOLVO V40.

Urbaani Volvo V40 on uudistunut raikkailla väreillä, näyttävillä vanteilla sekä yleisillä verhoiluvaihtoehdoilla. Voit nyt myös halutessasi valita virtaviivaiset Thor's Hammer LED-ajovalot. Nauti puhtaasta ajamisen ilosta niin kaupungissa kuin maantielläkin:

ESIM. VOLVO V40 D2
120 HV | 82 G/KM | 3,2 L/100 KM

VOLVO V40 **ALK. 27 265 €**

Aut.vaihteisto V40 D2- ja T2 vain 750 €

Rahoitustarjous vain 1,5 %

Volvia Kaskovakuutus 150 €

Rahoitusesimerkki V40 D2: 292 €/kk

Kokonaishinta 27 315,60 €, toimituskulut 600 €, hinta toimituskuluineen 27 915,60 €, käsiraha 5 500 €, rahoitettava osuus yht. 22 590,60 €, kuukausierä 291,35 €/kk, viimeinen erä 6 500 €. Kuukausierät sisältävät koron 1,5 %, perustamismaksun 175 € ja käsittelykulun 9 €/kk. Luottokustannukset yht. 1 812,88 €, todellinen luottohinta 29 728,48 € ja todellinen vuosikorko 2,52 %. Edellyttää hyväksytyn luottopäätöksen ja kaskovakuutuksen. Palvelun tuottaa Volvo Car Financial Services / Santander Consumer Finance Oy, Hermannin Rantatie 10, 00580 Helsinki.

Volvia-vakuutustarjous

Volvia Kaskovakuutuksen ensimmäinen vuosi 150 €. Edellyttää Volvia-liikennevakuutusta. Vakuutuksen myöntää If Vahinkovakuutus-yhtiö Oyj, Suomen sivuliike (Volvia). Rahoitus- ja vakuutustarjoukset voimassa 31.7.2016 asti. Kuvan auto erikoisvarustein.

VOLVO V40 D2 F man. alkaen: autoveroton hinta 24 150 €, autovero 3 165,60 €, kokonaishinta 27 315,60 € + toimituskulut 600 €. Autoetu alkaen: vapaa 600 €/kk, käyttöetu 435 €/kk. EU-yhd. 3,2 l/100 km, CO₂ 82 g/km. Huoltosopimus 40 €/kk (36 kk / 15 000 km/v). Huoltoleasing alkaen 541 €/kk (36 kk / 60 000 km). LUE LISÄÄ **VOLVOCARS.FI**